

**БДУ „ПРОФЕСОР Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ
КАТЕДРА „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“**

Утвърждавам!

Ректор:

Проф. д-р С. Сотиров

КОНСПЕКТ

**ФИЛОСОФИЯ НА АКУШЕРСКИТЕ ГРИЖИ. ТЕОРЕТИЧНИ И
ПРАКТИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ОБЩИТЕ И СПЕЦИАЛНИТЕ
АКУШЕРСКИ ГРИЖИ
СПЕЦИАЛНОСТ „АКУШЕРКА“, ОКС „БАКАЛАВЪР“**

РАЗДЕЛ I: ФИЛОСОФИЯ НА АКУШЕРСКИТЕ ГРИЖИ.

ЧАСТ I - ТЕОРИЯ

1. Философия и социална значимост на сестринската и акушерска професия.
2. Професионално-личностови аспекти на сестринската и акушерската професия. Мотивация, качества, стилове на професионално поведение.
3. Историческо развитие на сестринството и акушерството в международен и национален мащаб.
4. Съвременни парадигми за сестринството и акушерството: теории, концепции, модели, школи и взаимовръзките между тях; основни понятия в сестринските грижи.
5. Школа на Флоранс Найтингел: същност, значение, приноси.
6. Школа на нуждите (В. Хендерсон, и др.): същност, специфика, концепция и професионален модел на сестринските и акушерски грижи.
7. Школа на взаимодействието: същност, специфика, концепция и професионален модел на сестринските и акушерски грижи
8. Школа на адаптацията: същност, специфика, концепция и професионален модел на сестринските и акушерски грижи.
9. Школа на самообгрижването: същност, специфика, концепция и професионален модел на сестринските и акушерски грижи
10. Школа на уникалния човек: същност, специфика, концепция и професионален модел на сестринските и акушерски грижи.
11. Акушерски модел за грижи. Съвременни тенденции и перспективи на развитие на сестринската и акушерската професия.
12. Видове лечебни заведения. Видове грижи. Системи на организация на работата на медицинската сестра и акушерката в лечебни заведения.
13. Участие на медицинската сестра и акушерка в осъществяване на лечебния режим при възрастни. Видове режими на болните.

14. Професионално поведение на медицинската сестра и акушерка при приемане, настаняване, изписване и привеждане на възрастен в стационар. Антропометрия.
15. Организация, подготовка, провеждане и извеждане на визитация.
16. Същност и значение на хигиенните грижи за възрастни. Грижи за кожните гънки.
17. Декубитус - същност, оценка на риска, степени, усложнения. Професионална отговорност на медицинската сестра и акушерка за профилактика на декубитус.
18. Рационално хранене: същност и принципи. Диетично хранене. Видове диети.
19. Организация на лечебното хранене в болничното отделение. Същност, значение и принципи. Функции на медицинската сестра и акушерката.
20. Температура - физиология и патологични отклонения.
21. Пулс - физиология, качества и отклонения.
22. Дишане - физиология и патологични отклонения. Кислородотерапия.
23. Артериално кръвно налягане - физиология и патологични отклонения.
24. Урина. Физиологични показатели и патологични отклонения в уринирането.
25. Дефекация. Отклонения. Сестрински и акушерски грижи при дефекация на възрастни.
26. Асептика и антисептика. Същност и значение. Стерилизация. Видове. Контрол на стерилизацията.
27. Асептика и антисептика. Същност и значение. Дезинфекция - видове, методи. Контрол на дезинфекцията.
28. Вътреболнични инфекции.
29. Лекарства. Видове. Дози. Начини и правила за приложение на лекарствени средства.
30. Сестрински и акушерски процес - същностна характеристика; етапи.
31. Анализ и оценка на сестринските и акушерски грижи. Сестринска и акушерска диагноза - същност, значение, видове.
32. План за сестрински и акушерски грижи - същност, значение, структура.
33. Протокол за сестрински и акушерски грижи - същност, значение, структура.
34. Досие за сестрински и акушерски грижи - същност, значение, структура.
35. Общуване в здравен екип — същност, видове, специфика, нива.
36. Научното изследване в сестринските грижи: същност, значимост, видове.
37. Инжекционно приложение на лекарствата. Предимства и недостатъци. Професионално поведение на медицинската сестра и акушерка.
38. В кожна инжекция. Кожно-диагностични проби.
39. Подкожна инжекция.
40. Дозирание и приложение на инсулин. Правила за инжектиране.
41. Мускулна инжекция.
42. Венозна инжекция.
43. Инжекционно приложение на антибиотици. Профилактика и борба със страничните явления при прилагането им.
44. Вливания същност, показания и противопоказания. Видове инфузионни разтвори.
45. Кръвни групи.
46. Трансфузия на кръв и кръвни продукти.
47. Клизми. Същност. Видове.

ЧАСТ II - ПРАКТИКА

48. Медицинска документация и отговорности на акушерката.
49. Изработване на рапорт за предаване и приемане на дежурство.
50. Придвижване и транспортиране на болни.
51. Подреждане на закрито легло.

52. Подреждане на открито легло.
53. Подреждане на легло с тежко болен.
54. Подреждане на хирургическо легло.
55. Хигиенен тоалет на тежко болен. Грижи за кожните гънки.
56. Смяна на бельо на тежко болни възрастни.
57. Професионална отговорност на медицинската сестра и акушерката за профилактика на декубитус.
58. Тоалет на гениталии - подготовка и извършване.
59. Специален тоалет на очи, уши при възрастни - подготовка и извършване.
60. Специален тоалет на нос и устна кухина при възрастни подготовка и извършване.
61. Изготвяне на потребителен лист.
62. Хранене на тежко болен.
63. Измерване и регистриране на температура.
64. Изследване и регистриране на пулс.
65. Изследване и регистриране на дишането.
66. Измерване и регистриране на артериално кръвното налягане.
67. Вземане на урина за изследване. Събиране и отчитане на диуреза.
68. Видове дезинфекционни разтвори. Приготвяне на дезинфекционни разтвори.
69. Изписване на лекарствата.
70. Раздаване на лекарства за перорално приложение.
71. Приложение на лекарствени средства в очи, уши, нос, кожа и лигавица.
72. Подготовка за инжектиране. Аспириране на лекарствено средство от ампула, флакон и банка.
73. Подкожна инжекция — подготовка, правила, алгоритъм.
74. Дозирание и приложение на инсулин.
75. Правила, алгоритъм и приложение на в кожна инжекция.
76. Мускулна инжекция — подготовка, правила, алгоритъм и приложение.
77. Венозна инжекция. Подготовка, правила, алгоритъм и приложение.
78. Осигуряване на траен периферен венозен път - поддържане и обработка.
79. Разтваряне и дозирование на антибиотици. Правила за работа с антибиотици.
80. Проби за чувствителност.
81. Предпазване на медицинската сестра и акушерката при участието ѝ в инвазивни манипулации.
82. Правила и алгоритъм при инфузии.
83. Правила и алгоритъм за определяне на кръвни групи. Задължения на акушерката при Rh-несъвместимост.
84. Правила и алгоритъм при хемотрансфузия.
85. Задачи и отговорности на акушерката при приложение на физиолечебни процедури с местно приложение на топлина.
86. Задачи и отговорности на акушерката при приложение на физиолечебни процедури с местно приложение на студ.
87. Очистителна клизма - същност, подготовка, алгоритъм.
88. Медикаментозна клизма - същност, подготовка, алгоритъм.
89. Сестрински и акушерски грижи за болен с метеоризъм. Поставяне на газова тръба.
90. Професионално поведение на акушерката при вземане, съхранение и транспорт на материали за лабораторни изследвания - кръвни проби, хемокултура.
91. Професионално поведение на акушерката при вземане, съхранение и транспорт на материали за лабораторни изследвания - прясна урина, урокултура, стерилна урина.

92. Професионално поведение на акушерката при вземане, съхранение и транспорт на материали за лабораторни изследвания - на секрети и екскрети (фецес, вагинален секрет).

РАЗДЕЛ II: АИТ, СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ С НОРМАЛНА И ПАТОЛОГИЧНА БРЕМЕННОСТ, СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ РАЖДАЩИ С НОРМАЛНО И ПАТОЛОГИЧНО РАЖДАНЕ, СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ ЖЕНИ С НОРМАЛЕН И ПАТОЛОГИЧЕН ПУЕРПЕРИУМ, СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕОНАТОЛОГИЯТА И ПЕДИАТРИЯТА

ЧАСТ I – ТЕОРИЯ

АИТ

1. Подготовка на пациентка за анестезия. Психична подготовка. Премедикация.
2. Реанимационни мероприятия при шок в акушерството. Определение за шок. Видове шок - хиповолемичен, кардиогенен, алергичен, травматичен, септичен. Причини и диагноза. Поведение при пациентки в шок.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ С НОРМАЛНА И ПАТОЛОГИЧНА БРЕМЕННОСТ

3. Здравни грижи свързани с проследяване на физиологичните показатели при бременна жена.
4. Методи за изследване на плода и родовата дейност. NST и ФОТ — задачи на акушерката.
5. Поведение и грижи на акушерката при преждевременно прекъсване на бременността. Спонтанен аборт-заплашващ, аборт в ход, инкомплетен.
6. Поведение и грижи на акушерката при преждевременно прекъсване на бременността- хабитуални аборти, терапевтичен и криминален аборт.
7. Поведение и грижи на акушерката за бременна с прееклампсия и еклампсия.
8. Поведение и грижи на акушерката за бременни с кръвотечения във втората половина на бременността: Placenta praevia .
9. Поведение и грижи на акушерката за бременни с кръвотечения във втората половина на бременността Abruptio placentae.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ РАЖДАЩИ С НОРМАЛНО И ПАТОЛОГИЧНО РАЖДАНЕ

10. Диагностициране на започнало раждане. Участие на акушерката при рационално и дирижирано водене на раждането.
11. Нормално раждане - водене на първи период на раждането.
12. Нормално раждане - водене на втори период на раждането.
13. Нормално раждане - водене на трети период на раждането. Наблюдение и грижи за родилка в ранния следплацентарен период.
14. Преждевременно пукане на околоплодния мехур - поведение.

15. Предтерминно раждане - диагноза, водене на раждането.
16. Водене на раждането при многоплодна бременност.
17. Водене на раждането при едър и гигантски плод.
18. Водене на раждането при аномалии на родилната дейност.
19. Протичане на раждането при затруднения от страна на меките части на родилния канал.
20. Предлежание и изпадане на пъпна връв - диагноза, поведение. Предлежание и изпадане на дребни детски части - диагноза, поведение. Кръвотечения при прикрепване на пъпната връв към околоплодните ципи поведение.
21. Кръвотечения в следствие хипо- и атония на матката.
22. Мануална екстракция на плацентата. Мануална и инструментална ревизия на маточната кухина.
23. Маточно-влагалищна тампонада.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ ЖЕНИ С НОРМАЛЕН И ПАТОЛОГИЧЕН ПУЕРПЕРИУМ

24. Наблюдение и грижи за родилката при нормален послеродов период - обратно развитие на гениталиите, екстрагенитални промени.
25. Хигиена и диететика на родилката — задачи на акушерката. Провеждане на кинезитерапия в пуерпериума.
26. Дейности на акушерката при кърмене -проблеми с кърменето. Поведение и задачи на акушерката във връзка със стимулиране и спиране на лактацията.
27. Грижи за родилка с близнаци.
28. Грижи за родилка с разкъсвания на външни и вътрешни полови органи. Грижи за родилки след акушерски операции.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ ГИНЕКОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

29. Гинекологична анамнеза - роля на акушерката.
30. Поведение и грижи при болни с възпалителни заболявания на външни и вътрешни полови органи.
31. Изследвания при стерилитет у жената и мъжа. Роля на акушерката.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕОНАТОЛОГИЯТА И ПЕДИАТРИЯТА

32. Професионално поведение на акушерката при обгрижване на деца психологически и физиологически особености на недоносеното дете.
33. Професионално поведение при обгрижване на деца психологически особености на децата 1-3 годишна възраст.
34. Професионално поведение при обгрижване на деца-физиологически особености.
35. Първи грижи за новороденото.
36. Качествени грижи за недоносено дете.
37. Рационално хранене в детска възраст. Същност и принципи.
38. Предимства на естественото хранене. Професионални отговорности на акушерката.

ЧАСТ II – ПРАКТИКА

АИТ

1. Обезболяване на раждането, Произход и характер на родилната болка. Методи за обезболяване — нефармакологични и фармакологични методи
2. Основни задължения на акушерката при осъществяване на реанимационните мероприятия. Мониторен контрол на соматични показатели. Документация.
3. Поведение на акушерката при остри нарушения в дишането. Осигуряване и поддържане на проходими дихателни пътища. Методи за изкуствено дишане. Кислородотерапия.
4. Постоперативни грижи в АИЛ.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ С НОРМАЛНА И ПАТОЛОГИЧНА БРЕМЕННОСТ

5. Снемане на акушерска анамнеза. Антропометрични измервания.
6. Определяне на вероятен термин на раждане /ВТР/. 3. Обективно акушерско изследване - оглед и палпация .
7. Обективно акушерско изследване — аускултация. Обективно акушерско изследване — мензурация.
8. Провеждане на консултация на бременна през първата половина на бременността. Провеждане на консултация на бременна през втората половина на бременността.
9. Приемане, превеждане, изписване на бременна. Санитарна обработка. Тоалет на гениталиите.
10. Катетеризация. Поставяне на постоянен катетър. Специален инструментариум в акушеро-гинекологичната практика.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ РАЖДАЩИ С НОРМАЛНО И ПАТОЛОГИЧНО РАЖДАНЕ

11. Приемане на бременна за раждане. Задачи на акушерката в Приеман кабинет и във връзка с документацията.
12. Подготовка на акушерката за работа в РЗ - подготовка на инструментариума, медикаментите и необходимите принадлежности за водене на нормално раждане.
13. Нормално раждане - водене на първи период на раждането
14. Нормално раждане - водене на втори период на раждането.
15. Нормално раждане - водене на трети период на раждането. Наблюдение и грижи за родилка в ранния следплацентарен период.
16. Поведение при кръвотечения поради аномалии в отделянето на плацентата.
17. Поведение при кръвотечения от разкъсвания на меките родови пътища - вулва, перинеум, влагалище, маточна шийка.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ ЖЕНИ С НОРМАЛЕН И ПАТОЛОГИЧЕН ПУЕРПЕРИУМ

18. Поведение и грижи за родилка с лохиометра. Поведение и грижи за родилка със субинволуцио утери.
19. Поведение на акушерката при пуерперален мастит.
20. Грижи за родилка с мъртъв плод - изследвания, наблюдение
21. Грижи за родилки след акушерски операции. Грижи за родилка след оперативно раждане.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ ГИНЕКОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

22. Вземане и изпращане на влагалишен секрет за изследване.
23. Вземане и изпращане на урина и кръв за изследване.
24. Разтваряне и дозиране на антибиотици.
25. Подготовка и извършване на влагалищни промивки.
26. Отговорности на акушерката при колпоскопия.
27. Сепарирано пробно абразиво - задължения на акушерката.
28. Лапароскопия - задължения на акушерката.
29. Специални методи за гинекологично изследване - хистеросалпингография.
30. Специални методи за гинекологично изследване - хистероскопия.
31. Цитодиагностика - поведение и отговорности на акушерката.
32. Специални грижи при жени с миома на матката.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕОНАТОЛОГИЯТА И ПЕДИАТРИЯТА

33. Подготовка за изкуствено хранене на деца. Техника за поставяне на сонда.
34. Професионално поведение на акушерката при обучение на майката за провеждане на: хранене, хигиенни и закалителни процедури на детето.
35. Специални акушерски грижи при деца със заболявания на обмяната на веществата грижи и обучение на деца с диабет за здравословен начин на живот.
36. Специални грижи при деца със заболявания на обмяната на веществата - грижи и обучение на деца със затлъстяване . Отговорности на акушерката в детско заведение.

РАЗДЕЛ III: СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ И РОДИЛКИ С ХИРУРГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ , СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ ,РОДИЛКИ И ГИНЕКОЛОГИЧНИ БОЛНИ СЪС СОМАТИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ , С ИНФЕКЦИОЗНИ И ВЕНЕРОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ, АКУШЕРСКИ И СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ЗА ОНКОЛОГИЧНО БОЛНИ ЖЕНИ

ЧАСТ I : ТЕОРИЯ

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ И РОДИЛКИ С ХИРУРГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

1. Рани. Видове.
2. Десмургия. Видове превръзки. Основни правила при извършване на превръзките. Задължения на акушерката.
3. Хирургична обработка на ръцете.
4. Специални акушерски грижи в предоперативен и следоперативен период.
5. Специални акушерски грижи при пациенти с вагинална операция. Анализ и оценка на състоянието на пациента
6. Специални акушерски грижи при пациенти с цезарово сечение. Анализ и оценка на състоянието на пациента при спешна операция

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ ,РОДИЛКИ, ГИНЕКОЛОГИЧНО БОЛНИ СЪС СОМАТИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

7. Специални грижи при бременни, родилки и гинекологично болни със заболявания на дихателната система.
8. Специални грижи при бременни, родилки и гинекологично болни със сърдечно-съдови заболявания.

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ ,РОДИЛКИ, ГИНЕКОЛОГИЧНО БОЛНИ С ИНФЕКЦИОЗНИ И ВЕНЕРОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

9. Отговорности на акушерката за профилактика при рубеола и бременност.
10. Профилактични мерки за предпазване от полово предавани болести.

АКУШЕРСКИ И СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ОНКОЛОГИЧНО БОЛНИ ЖЕНИ

11. Медико-социални проблеми и качество на живот на хората с онкологични заболявания.
12. Професионално поведение на акушерката и медицинската сестра в обгрижването на онкологични пациенти с химиотерапия.
13. Професионално поведение на акушерката и медицинската сестра в обгрижването на онкологични пациенти с лъчетерапия.
14. Особенности в обгрижването на деца със злокачествени заболявания.

ЧАСТ II : ПРАКТИКА

СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ПРИ БРЕМЕННИ И РОДИЛКИ С ХИРУРГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

1. Хирургична обработка на ръцете.
2. Превръзки на глава - Хипократова шапка.
3. Превръзка на очи.
4. Превръзка на тил и шия.
5. Превръзки на горен крайник. Превръзка на длан.

6. Превръзки на горен крайник. Превръзка на предмишница и мишница.
7. Превръзки на горен крайник. Превръзка на лакътна става.
8. Превръзка на гръден кош.
9. Превръзка на млечна жлеза.
10. Звездовидна превръзка на гръб.
11. Превръзка на долен крайник. Превръзка на тазобедрена става.
12. Превръзка на долен крайник. Превръзка на бедро.
13. Превръзка на долен крайник. Превръзка на колянна става.
14. Превръзка на долен крайник. Превръзка на подбедрица.
15. Превръзка на долен крайник. Превръзка на ходило.
16. Превръзка на долен крайник. Превръзка на пета.
17. Акушерски грижи за временно и окончателно спиране на кървенето.

АКУШЕРСКИ И СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ОНКОЛОГИЧНО БОЛНИ ЖЕНИ

18. Специални акушерски и сестрински грижи за жени с онкологични заболявания: рак на гърдата. Обучаваща програма за качество на живот.
19. Специални акушерски и сестрински грижи за жени с онкологични заболявания: рак на женски полови органи. Обучаваща програма за качество на живот.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. Белоев, И. Грижи за болния и сестринска техника. С., 2000.
2. Белчева, А. и колектив, Фармакология, Варна, 2005.
3. Блан, Б., Б. Кирчев, Акушерство и гинекология, изд. ЕТ „Леотар“, 2006.
4. Медицински стандарти по здравни грижи, изд. АБ, София, 2008.
5. Милчева, Хр., А. Андонова, С. Кючукова, Здравни грижи за пациента, изд. Екс прес, Габрово, 2015.
6. Милчева, Хр., Ив. Стамболова и кол., Основи на сестринските и акушерските грижи, Ст. Загора, изд. КОТА, 2009.
7. Милчева, Хр., Кремена Митева, Здравка Атанасова, Надежда Иванова, Практически основи на сестринските и акушерските грижи — ръководство за обучение на акушерки, изд. КОТА, Стара Загора, 2007.
8. Наредба № 1 за професионални дейности, които медицинските сестри и акушерките могат да извършват по назначение или самостоятелно, изд. от МЗ, 2011.
9. Наредба № 32 за утвърждаване на медицински стандарт „акушерство и гинекология“, изд. от МЗ, 2009.
10. Щелер И., А. Валет, К. Гьорке, Наръчник по акушерство и гинекология, изд. Медицина и физкултура, С, 2000.
11. Бозов Хр., Д. Радев, Раздел Анестезиология и реанимация в „Оперативната

- Хирургия“, том 1, ред. Д. Радев, „Колор Принт“, Варна, 2002 г.
12. Бозов Хр., „Оперативна хирургия за операционни медицински сестри и Акушерки под ред. На Д.Радев, „Колор Принт“, Варна, 2004 г.
 13. Георгиев См., Теоретика-практическо ръководство по анестезиология и Интензивно лечение Арсо 2015 г.
 14. Смилов Ив., Наръчник по анестезиология и интензивно лечение, 2007 г.
 15. Смилов Ив., Наръчник по интензивна медицина, 2004 г.
 16. Желева, Ел. Общи и специални сестрински грижи. Втора книга. ЕКС-ПРЕС, Г., 2007.
 17. Практически основи на сестринските грижи. Методическо ръководство /първа част/. Колектив. Изд. Печатна база Университет «Проф. д-р Ас. Златаров», 2011.
 18. Радев, Д. Операционна и превързочна техника. Горекс Прес, С., 2002.
 19. Под ред. на И. Белоев. Грижи за болния и сестринска техника. МИ АРСО, С., 2000.
 20. Сербезова, Ив. Специални акушерски грижи при бременни и родилки със соматични заболявания. Учебник за акушерки. Университетски издателски център при Русенски университет "Ангел Кънчев", МЕДИАТЕХ-Плевен, 2018.
 21. Стамболова, И. Сестрински грижи при соматични заболявания, ЦМБ, МУ София, 2012.
 22. Вълканова, Н. Епидемиология, наръчник на специалиста. Изд. Рекламна изд. къща Спектра, Варна, 2009.
 23. Златков, Н. и Цанков, Н. Дерматология и венерология. Изд. Медицина и физкултура, С., 2008.
 24. Под ред на С. Тончева. Сестрински грижи при болни с инфекциозни заболявания. Изд. МУ Варна, 2012.
 25. Под ред. на проф. Ив. Черноземски, проф. Стр. Каранов и доц. Здр. Валерианова. Диагностика, лечение и проследяване на болните със злокачествени новообразувания. Изд. «Авис-24» ООД, С., 2009. 3. Черноземски, Ив. Онкология. Изд. Сиела, С., 2000.
 26. Облекчаване на болката и палиативни грижи при деца болни от рак. Изд. „Отворено общество“, С., 2004.
 27. Добрилова, П., Сестрински грижи за пациенти с онкологични заболявания, 2020 г.
 28. Стефанова, П. Лечева, Зл. , Практическо ръководство за сестрински грижи при болни с онкологични заболявания, 2020 г.
 29. Сербезова, Ив. Специални акушерски грижи при бременни и родилки със соматични заболявания. Учебник за акушерки. Университетски издателски център при Русенски университет "Ангел Кънчев", МЕДИАТЕХ-Плевен, 2018.

Конспектът за Държавен изпит по **ФИЛОСОФИЯ НА АКУШЕРСКИТЕ ГРИЖИ. ТЕОРЕТИЧНИ И ПРАКТИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ОБЩИТЕ И СПЕЦИАЛНИТЕ АКУШЕРСКИ ГРИЖИ**, Специалност „Акушерка“, ОКС „Бакалавър“ е приет на Факултетен съвет на ФОЗЗГ.

Протокол № 39 от 16.01.2026

Декан:.....
/Доц.д-р Варвара Панчева дм/

Ръководител катедра:.....
/Доц.д-р Моника Обрейкова доз/